

تغییرات اقلیم و اثر آن بر امنیت غذایی

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● تغییر اقلیم به‌عنوان یکی از خطرهای جدی توسعه پایدار را در ابعاد مختلف زیست‌محیطی، سلامت انسان، امنیت غذایی و فعالیت‌های اقتصادی تهدید می‌کند. یکی از موضوعاتی که مورد توجه در تغییر اقلیم است، بحث امنیت غذایی است. امنیت غذایی زمانی وجود دارد که همه مردم در تمامی ایام سال به غذای کافی، سالم و مغذی دسترسی فیزیکی و اقتصادی داشته باشند و غذای در دسترس، نیازهای یک رژیم تغذیه‌ای سازگار با ترجیحات آنان را برای یک زندگی فعال و سالم فراهم کند (فانو، ۲۰۰۱). براساس این تعریف، مفاهیم اصلی امنیت غذایی عبارت‌اند از: غذای کافی، دسترسی (فیزیکی و اقتصادی) و زندگی سالم و فعال. در این‌میان مفهوم دسترسی به غذا یعنی فرد به شبکه توزیع غذا در محل زندگی خود دسترسی آسان داشته (دسترسی فیزیکی) و با درآمد خود بتواند غذای مورد نیاز را خریداری کند (دسترسی اقتصادی). دسترسی به غذا حاصل تولید داخلی و تجارت است یعنی نیاز به مواد غذایی از طریق تولید داخلی یا واردات تأمین می‌شود و دسترسی اقتصادی به توانایی و قدرت خرید واقعی مردم وابسته است. در این‌میان نبود دسترسی کافی به غذا، ناامنی غذایی را به دنبال دارد. ناامنی غذایی یعنی خطر دسترسی کافی به مواد غذایی. این خطر می‌تواند به دلیل عوامل مختلفی از قبیل کاهش تولید، نوسان قیمت محصول در بازار و محدودیت‌های وارداتی باشد. آمار جهانی نشان می‌دهد در سال گذشته، امنیت غذایی جهان بهبود یافته است. با توجه به شاخص امنیت غذایی (GFSI) در سال ۲۰۱۵ درباره ۱۱۳ کشور مورد بررسی، میانگین نمره امنیت غذایی به‌طورکلی ۱.۲ نمره افزایش یافته که این پیامد دستاوردهای توسعه پایدار در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه به‌ویژه در جنوب صحرائ آفریقا و کاهش قیمت جهانی غذا بوده است. براساس این شاخص محاسبه‌شده در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۵، شاخص کلی امنیت غذایی ۱.۲ نمره، شاخص توانایی مالی یک نمره، دسترسی ۱.۴ نمره و کیفیت و سالم‌بودن ۱.۱ نمره افزایش یافته است.

ادامه در صفحه ۱۱

شرق: اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم که از ابتدای سال ۱۳۹۵ اجرا شده، متضمن ماده ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر است که بنا به اظهار کارشناسان مالیاتی این مواد «ناموس مالیاتی» شناخته شده‌اند. بخش‌نامه سازمان امور مالیاتی درباره اجرای تراکش‌های مالیاتی در سال ۱۳۹۵ مخالفت‌های متعددی به‌ویژه از طرف فعالان اقتصادی بخش خصوصی را به همراه داشت که موجب تغییر حد آستانه مبالغ مذکور در هفته گذشته از سوی وزرای امور اقتصادی و دارایی و وزیر دادگستری شد. غلامحسین دوانی، عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران، در گفت‌وگو با «شرق» حساب‌های میلیاردی مشکوک به پول‌شویی و فرار مالیاتی و نحوه بررسی این حساب‌ها از سوی سازمان امور مالیاتی را تشریح کرد که در ادامه می‌خوانید:

واقعیت آن است که با اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که از ابتدای سال ۱۳۸۱ لازم‌الاجرا بود، مسئولان دولتی بر آن شدند تا برای تراکنش‌های مالی کشور سازوکار نظارتی خاص به وجود آورند و ضمانت اجرای آن را در ماده ۲۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم دیده بودند؛ چراکه بانک‌ها و همه نهادهای دولتی و عمومی موظف بودند اطلاعات مدنظر سازمان امور مالیاتی را به مرجع ذی‌ربط قانونی تسلیم کنند؛ ولی متأسفانه بانک‌ها و دولتی‌ها از انجام این وظایف به دلیل متعدد ازجمله «مشتتری‌گریزی» اجتناب می‌کردند تا اینکه با تصویب اصلاحیه اخیر همکاری نکردن بانک‌ها و مراجع دولتی و نهادهای عمومی در این‌باره عملاً مباشرت در جرم مالیاتی موضوع ماده ۲۷۴ تلقی شد و آنها ناچار شدند اطلاعات مشتریان خود را به مرجع مالیاتی تسلیم کنند و مشخص شد برخی حساب‌های بانکی که شامل ارقام میلیارد تومانی بودند، مشکوک به عملیات پول‌شویی و فرار مالیاتی هستند. طبیعی بود در چنین شرایطی صاحبان این حساب‌ها به طرق مختلف سعی در مخدوش‌کردن موضوع از طریق رسانه‌ای‌کردن آن کنند.

❧ **مگر اساساً در جهان، سازمان‌های مالیاتی می‌توانند به حساب‌های شخصی شهروندان دسترسی داشته باشند؟ و آیا اقدام سازمان امور مالیاتی با حفظ حریم شخصی شهروندان مغایرت ندارد؟**

شما یک نکته را فراموش نکنید که قانون مالیات‌های کشور (اعم از مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم شامل ارزش افزوده) ازجمله مهم‌ترین قوانین حاکمیتی هر کشوری به شمار می‌روند و قوانین حاکمیتی شوخی‌بردار و قابل تعامل نیستند؛ بلکه وظیفه و تکلیف هستند. در همه جای دنیا بانک‌ها ارقام سود بانکی را مستقیماً به سازمان‌های مالیاتی گزارش می‌دهند. برای مثال در کانادا اگر شما سپرده بانکی یا حساب‌های سرمایه‌گذاری پولی در هر بانکی داشته باشید، در آخر هر سال بانک مذکور وظیفه دارد رقم مخصوصی به نام T5 را در دو نسخه تنظیم کند که یک نسخه برای مشتری بانک و نسخه دوم آن مستقیماً به سازمان مالیاتی کانادا (CRA) ارسال می‌شود و سازمان مالیاتی از طریق همین نسخه مؤدیان مالیاتی را راستی‌آزمایی می‌کند. ضمناً در همه جای دنیا اشخاص (حقیقی) نمی‌توانند حساب‌های شخصی را با حساب‌های ناشی از فعالیت‌های اقتصادی (Business Account) قاتی کنند و این جرم با

با تصویب تغییر حد آستانه تراکنش‌ها از سوی وزارت اقتصاد و دادگستری پیش بینی شد

جرم مالیاتی در انتظار بانک‌های متخلف

ایجاد حسابی به نام «جاری شرکا» عملاً بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی خود یا بنگاه متبوع خود را در این حساب ثبت می‌کنند که نوعی فرار مالیاتی محسوب می‌شود؛ زیرا عملاً در برخی موارد چرخش این حساب بسیار بیشتر از چرخش مالی شرکت است.

❧ **چرا سازمان مالیاتی ناچار شد سقف آستانه تراکنش‌های مالی را تغییر دهد، اگر این موضوع قانونی بود؛ پس چرا سازمان کوتاه آمد؟**
اتفاقا سازمان امور مالیاتی با توجه به حجم فعالیت‌های اقتصادی و شرایط محیطی کار درستی را انجام داد و مبالغ آستانه‌ای را به واقعیت‌های اقتصادی نزدیک‌تر کرد؛ زیرا قبلاً حد آستانه پنج میلیارد ریال بود که شامل بسیاری حساب‌ها و اشخاص می‌شد و عملکرد نظارت بر آن با توجه به امکانات طرح جامع مالیاتی مستلزم هزینه‌های درخور توجهی می‌شد؛ بنابراین با توجه به اعتراضات جدی صاحبان مشاغل و فعالان اقتصادی که از طریق اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی پیگیری شد، در یک تفاهم چندسویه بین کمیسیون اقتصادی مجلس، نمایندگان اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون و سازمان امور مالیاتی حد آستانه به مبلغ ۵۰ میلیارد ریال تغییر یافت که از ابتدای سال ۱۳۹۵ قابل اجرا است.

❧ **از ابتدای سال ۱۳۹۵؟**
ببینید این مقررات از ابتدای سال ۱۳۸۱ قابل اجرا بوده که اجرا نکردن آن اتفاقاً تخلف سازمان امور مالیاتی بوده (فارغ از همکاری نکردن بانک‌ها و سایر مراجع ذی‌ربط)؛ بنابراین از سال ۱۳۹۴ شاهد ورود سازمان مالیاتی به این موضوع شدیم که با توجه به مدت مرور زمان مالیاتی (پنج سال) عملکرد به حساب‌های سال‌های ۱۳۸۹ به بعد وارد شد؛ بنابراین چون برای عده‌ای از فعالان برای عملکرد ۱۳۸۹ به بعد با حد آستانه پنج میلیارد ریال برگ تشخیصی یا مطالبه مالیات صورت گرفته، مقررات جدید تصریح کرده که این حد آستانه جدید فقط مشمول سال‌های ۱۳۹۵ به بعد خواهد شد که سازمان امور مالیاتی برای عملیات قبلی مورد تعرض قرار نگیرد؛ یعنی هر آنچه تاکنون برگ تشخیص صادر شده، غیرقابل اعتراض است و چنانچه مواردی در جریان باشد، می‌توان به این حد آستانه جدید استناد کرد.

❧ **به نظر شما اجرای مقررات ماده ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر چقدر می‌تواند در شفاف‌سازی و اخذ مالیات موفق باشد؟**

کشور» کارشناسان مالیاتی مفاد مواد ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر را «ناموس مالیاتی کشور» می‌نامند. واقعیت این است که سال‌های دراز دولت‌ها را غیرقانونی و پرداخت‌های مالیات را عمله ظلم مردم می‌دانستیم و حالا می‌خواهیم از مردم «مالیات حقه» اخذ کنیم؛ بنابراین مشکلات فرهنگی فراوانی داریم که باید سازمان امور مالیاتی اقدامات جدی درباره گسترش و توسعه فرهنگ مالیاتی به عمل آورند و از طریق تعامل با فعالان اقتصادی و نهادهای کارفرمایی آنان را توجیه کنند. هر چقدر پایه‌های مالیاتی توسعه یابد، به نفع بخش خصوصی واقعی است. بخش خصوصی باید اتفاقاً طرفدار جدی اجرای قانون مالیاتی مستقیم به منظور رقابتی‌کردن اقتصاد باشد و مدعی شود همه معافیت‌های رانتی حذف شوند و نهادهای معاف هم مشمول مالیات جمعی - خرجی شوند.

❧ **جمعی و خرجی چیست؟**

در همه جای دنیا چنانچه قرار باشد نهادهای حمایتی مشمول مالیات شوند، آنها را مشمول مالیات قرار می‌دهند؛ اما مالیات پرداختی آنها را در بودجه لحاظ و مسترد می‌کنند. این موضوع به شفافیت اقتصادی و کارایی بازار هم کمک می‌کند. هرگونه اقدامی غیر از این گم‌گمان مشکلات اقتصادی بخش خصوصی را دامن خواهد زد.

❧ **با این‌ن توصیف آیا فعالان اقتصادی باید خودشان گزارش تراکش‌های مالی را به سازمان امور مالیاتی گزارش کنند؟**
خیر! ماده ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر وظایفی را برای اشخاصی که با فعالان اقتصادی رابطه دارند (نظیر بانک‌ها، سازمان بورس، دفاتر اسناد رسمی، سایر اشخاص حقوقی) تعیین کرد که این اشخاص وظیفه دارند با توجه به حد آستانه گردش حساب فعالان اقتصادی را به سازمان امور مالیاتی گزارش کنند. توجه شود که لزوماً گردش حساب فعالان اقتصادی مشمول مالیات نخواهد شد؛ زیرا ممکن است بسیاری از این گردش‌ها قبلاً مالیات‌پذیر بوده (مثلاً خرید و فروش املاک)؛ بنابراین در صورت ارائه مدرک مبنی بر پرداخت مالیات در قبل مجدداً مشمول مالیات نمی‌شوند یا چنانچه هر یکی از فعالان اقتصادی از یک حساب خود به حساب دیگر خود انتقال وجه کنند، این انتقال لزوماً مالیات‌پذیر نیست.

❧ **فعالان اقتصادی از کجا بدانند که چه مبلغی مالیات‌پذیر است؟**

دستورالعمل رسیدگی به تراکش‌های مالیاتی به طور روشن و مشخصی همه این موارد را توضیح داده؛ بنابراین توصیه می‌شود حتماً فعالان اقتصادی این دستورالعمل را با دقت مطالعه و از نقل‌وانتقالات اقتصادی (به استثنای واریز وجه سهام‌دار به شرکت) از حساب جاری شرکا یا با حساب شخصی برای عملیات بازرگانی خودداری و از مشاوره‌های مالی- مالیاتی استفاده کنند.

❧ **چه مرجعی تشخیص می‌دهد که وجوه مالی مشمول پول‌شویی است؟**

در این‌گونه موارد هر سازمان یا نهادی که مشمول است، چون مدعی است باید مدرک مستند ارائه و انطباق موضوع با پول‌شویی باید در دادگاه صالحه که در قانون مالیاتی مستقیم پیش‌بینی شده، اثبات شود، به این معنی که ادارات مالیاتی راساً مجاز نیستند خود قاضی باشند، امر اثباتی

دولت حق استفاده بیشتر از منابع صندوق توسعه ملی را ندارد

● عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: دولت اجازه استفاده بیشتر از منابع صندوق توسعه ملی غیر از تکالیف مصرح در بودجه را ندارد. سیدناصر موسوی‌لارگانی در گفت‌وگو با «فارس» درباره اظهارات رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه دولت سهم بیشتری از نفت می‌خواهد و به رئیس سازمان برنامه و بودجه دستور داده در بودجه امسال از صندوق توسعه ملی بیشتر استفاده شود، اظهار کرد: صندوق توسعه ملی با پیشنهاد مقام معظم رهبری تأسیس شد و دو رویکرد روشن و مشخص داشت. با توجه به اینکه ذخایری مانند نفت و گاز روزی تمام خواهند شد و سهم آیندگان مصرف می‌شود، به همین دلیل مقرر شد ۲۰ درصد از درآمد این منابع، ذخیره شده و صرف مشکلات کشور یعنی سرمایه‌گذاری، اشتغال و تقویت بخش خصوصی شود. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرد: برای اینکه منابع نفت و گاز، به طور کامل در اختیار دولت قرار نگیرد، صندوق توسعه ملی شکل گرفت تا سهم دولت در اقتصاد نیز کاهش یابد. قبلاً صندوق ذخیره ارزی وجود داشت که برداشت‌های بی‌رویه از آن صورت می‌گرفت و تقریباً کف آن جارو شده بود، به همین دلیل اساسنامه صندوق سخت‌گیرانه و برای مصارف ارزی در نظر گرفته شد و بعداً مجلس تسهیلات ریلی را نیز به آن افزود. موسوی‌لارگانی با تأکید بر اینکه متأسفانه دولت قبل و فعلی برداشت‌هایی از صندوق توسعه ملی داشته و دارند، عنوان کرد: بنا به پیشنهاد رهبری سهم ۲۰درصدی صندوق از درآمدهای نفت و افزودن سالانه سه درصد به آن، در مجلس هشتم و نهم تصویب شد و در سال‌های قبل باید ۲۶ درصد فروش نفت به صندوق واریز می‌شد. اما با روی کارآمدن دولت یازدهم به ۲۰ درصد کاهش یافت. او گفت: در سه سال از عمر دولت یازدهم، واریزی صندوق ۲۰ درصد ثابت ماند و همچنین در حال حاضر در برنامه ششم سهم صندوق از ۲۰ درصد برنامه پنجم به ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است تا اتکالی بودجه به درآمدهای نفتی کاهش یابد. لارگانی با بیان اینکه اکنون اطلاعی از واریز کامل درآمد صندوق نداریم، اظهار کرد: براساس گزارش صندوق توسعه ملی، تراز این صندوق منفی است. وی در پاسخ به این سؤال که آیا امکان افزایش سهم دولت در بودجه وجود دارد، گفت: افزایش سهم دولت از منابع صندوق برای بودجه امسال مغایر اساسنامه و قوانین است.

از یکشنبه ۹۶/۰۹/۱۹
ساعت ۱۰ صبح

لطفاً جهت ثبت‌نام و یا کسب اطلاعات بیشتر به وبسایت www.saipacorp.com و یا به نمایندگی‌های گروه خودروسازی سایپا در سراسر کشور مراجعه فرمائید.

گروه خودروسازی سایپا

پارس خودرو

RENAULT
Passion for life

پیش فروش اینترنتی ساندرو استپ‌وی محصول شرکت پارس خودرو

